

DET MENER SLAGTEKALVEPRODUCENTERNE OM DYREVELFÆRD

STØTTET AF

Kvægafgiftsfonden

Slagtekalvene skal have et godt liv, mens de er på bedriften. Det er hovedbudskabet i en undersøgelse af slagtekalveproducenters holdning til dyrevelfærd.

Dyrevelfærd inden for dansk landbrug er et meget omdiskuteret emne. Og der er mange holdninger til, hvad god dyrevelfærd er - både i offentligheden og blandt fagpersoner. Det er et komplekst begreb med mange forskellige definitioner.

Gennem en lille kvalitativ undersøgelse belyses emnet i denne artikel ud fra landmændenes perspektiv. Undersøgelsen er ikke baseret på screeninger, målinger eller observationer af kalve for at fastlægge endnu et niveau for dyrevelfærd baseret på biologi. Undersøgelsen giver derimod indsigt i en række slagtekalveproducenters egen forståelse af dyrevelfærd gennem det daglige arbejde på bedriften. Undersøgelsen siger altså kun noget om producenterne's holdning til dyrevelfærd, men ikke om denne holdning afspejles i deres daglige praksis på bedriften.

TRE TYPER SYN PÅ DYREVELFÆRD

Inden for forskningen i dyrevelfærd trækker man ofte på tre forskellige dyrevelfærdssyn for at sætte data i perspektiv.

1. Det biologiske syn på dyrevelfærd, som primært har fokus på sundhed og sygdom. Blandt slagtekalveproducenterne vil det også omfatte dyrenes tilvækst. Gennem dette syn kan man karikeret sige, at man ser på dyrene gennem e-kontrollen.

2. Det følelsesmæssige syn er især baseret på lovgivningen og særligt dyreværnsloven. Her er der fokus på, hvad dyret føler, hvad dyrets behov er i forhold til sult, tørst og gode oplevelser som leg og socialisering.
3. I det tredje perspektiv på dyrevelfærd lægges der vægt på naturlighed. Det er her forbrugerne ofte lægger sig – også selvom de ikke nødvendigvis handler i overensstemmelse med deres holdning (kilde). Synspunkterne i denne kategori afhænger ofte af, hvilken dyreart, der tales om. For slagtekalveproduktion vil man eksempelvis typisk fremhæve den tidlige fjernelse af kalven fra moren eller manglende adgang til udeareal.

SLAGTEKALVEPRODUCENTERNE HAR DET FØLELSERMÆSSIGE DYREVELFÆRDSSYN

Slagtekalveproducenterne i undersøgelsen placerede sig primært i det følelsesmæssige syn på dyrevelfærd.

"Det er helt klart raske dyr, som er vigtigst. Økonomi er vigtigt i forhold til banken, men det er ikke en vigtig parameter i hverdagen" (Citat fra slagtekalveproducent)

"Dyrene har møj at sige i min verden. Det påvirker os meget, når en kalv dør. Det er pisseirriterende" (Citat fra slagtekalvsmedarbejder)

"Der er stor forskel på at gå og passe dyrene for så at skyde dem. Det kan være, det ikke er en stor forskel for andre, men det er det for mig. Når man har den holdning, at dyr ikke skal være syge... Men har de det så dårligt, så skal de skydes" (Citat fra slagtekalveproducent)

Som ovenstående citater viser, placerer slagtekalveproducenterne sig primært i det følelsesmæssige syn omkring forståelsen af dyrevelfærd. Det er dog vigtigt, at man ikke tænker ovenstående tre kasser for statiske, men mere flydende. Slagtekalveproducenterne havde således også fokus på biologien og på hvad sygdom betyder i forhold til tilvækst og dermed i sidste ende på bundlinjen. Men et højt antibiotikaforbrug blev ikke relateret til økonomien på bedriften, da det etiske aspekt om at redde dyreliv vægtede højere. Derfor fremhævede en af producenterne også, at han valgte at skyde en kalv, hvis den havde det skidt, fordi han ikke ville have dyr gående, som han ikke kunne forsvare rent etisk. En anden slagtekalveproducent investering i bedre ventilation i stalden handlede heller ikke om økonomien, men om den daglige arbejdsglæde, som han fik ved at passe kalve, der havde det godt og var nysgerrige, når han kom i stalden. Han byggede altså ikke for økonomiens skyld, men for at kalvene skulle have det godt hos ham.

De fleste slagtekalveproducenter så altså primært på kalvene ud fra det følelsesmæssige dyrevelfærdsperspektiv, mens fokus på den biologiske dyrevelfærd også var til stede, samt en smule naturlighed. Ovenstående viser lidt af den kompleksitet, hvormed slagtekalveproducenter tolker dyrevelfærd ind i deres egne bedrifter. Deres opfattelse er flydende og kontekstafhængig, men grundlæggende har slagtekalveproducenterne i undersøgelsen fokus på, at deres kalve skal have et godt liv, mens de er på bedriften.

Kilder:

Sørensen, J. T., Houe, H., Rousing, T., & Sandøe, P. (red.) (2013). Vurdering af dyrevelfærd i en husdyrbesætning. Frederiksberg: Center for Bioetik og Risikovurdering. (Projektrapport / Center for Bioetik og Risikovurdering; Nr. 18).

Nielsen, A., Anneberg, I., Vaarst, M. (2015) Unge landmænd ser både på biologi og følelser, når de vurderer velfærd i en malkekvægbesætning - Et masterspeciale går i dybden med unge kvæglandmænds syn på og erfaringer med husdyrvelfærd